

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 30 mars 1933 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om visst betalningsansånd m. m. beträffande ett till Gullungens torrlägningsföretag utlämnat lån.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion nr 269 av herr *Thorell m. fl.* har hemställts, att riksdagen ville medgiva att påbörjandet av amorteringen av det till Gullungens torrlägningsföretag i Rö och Skederids socknar av Stockholms län beviljade lånet å 11,230 kronor från statens avdikningslånefond må få anstå till 1943 samt att ränta å lånet icke må beräknas under anståndstiden.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen hava, efter därom av utskottet i vederbörlig ordning gjord framställning, yttrande avgivits den 22 februari 1933 av lantbruksstyrelsen och den 1 mars 1933 av statskontoret.

Av *motionen* inhämtas, bland annat, följande.

Företaget hade dragit en slutlig kostnad av 29,125 kronor 6 öre eller 7,639 kronor 48 öre mer än som vid planens fastställelse beräknades. Utöver beviljade statsbidrag och lån å tillhoppa 16,840 kronor hade intressenterna sålunda haft att tillskjuta omkring 12,300 kronor. Detta hade skett genom upptagande av ett amorteringslån i Norrtälje sparbank å 12,500 kronor. Av detta lån vore ännu 10,500 kronor oamorterade och återstode av amorteringstiden tio år. Då emellertid amorteringen av lånet å 11,230 kronor från statens avdikningslånefond beräknas taga sin början 1934 såge sig intressenterna, som uppginge till ett tjugotal, och vilkas markinnehav i regel utgjordes av s. k. mindre jordbruk, under rådande tryckta förhållanden inom jordbruksnäringen icke i stånd att fullgöra sina amorteringsskyldigheter i fråga om både banklånet och statslånet.

Lantbruksstyrelsen har anført följande.

Till företaget hade den 27 juni 1927 beviljats statsunderstöd med sammanlagt 16,840 kronor, varav statsbidrag från statens avdikningsanslag med 5,610 kronor och lån från statens avdikningslånefond med 11,230 kronor. Företaget vore slutfört och har av lantbruksstyrelsen godkänts den 28 oktober 1929.

Förenämnda statsunderstöd motsvarade det högsta belopp, som enligt därför gällande författningar kunde utgå till företaget. Återbetalningen av lånet skulle författningsenligt taga sin början under år 1934, varvid annuiteten torde komma att uppgå till omkring 800 kronor.

Av motionen inhämtades, att oförutsedda arbetssvårigheter vid företagets utförande medfört en ökning av kostnaderna för företaget från det ursprungligen beräknade beloppet, 21,485 kronor 58 öre, till 29,125 kronor 6 öre eller med 7,639 kronor 48 öre. Emellertid saknades närmare utredning om de uppkomna merkostnadernas art och berättigande, särskilt i vad beträffade beskaffenheten av och kostnaderna för de i motionen omnämnda pålningsarbetena. I dessa avseenden erhöles nämligen av motionen icke sådana upplysningar, som för frågans bedömande vore erforderliga. Icke heller har det för lantbruksstyrelsen varit möjligt att förebriaga dylik utredning under den korta tid, som stått till buds för avgivande av detta yttrande.

Vad beträffar den ifrågasatta lindringen i återbetalningen av det till företaget beviljade lånet samt i fråga om befrielse att erlægga ränta därå, framhölle lantbruksstyrelsen, att, för den händelse viss sådan lindring funnes böra medgivas, densamma torde i varje fall böra inskränkas att gälla de fastigheter, vilkas ägare funnes efter prövning av föreliggande omständigheter vara därav i trängande behov. Sålunda erforderlig prövning hade emellertid icke medhunnits.

Med hänsyn till vad ovan anförts ansåge sig lantbruksstyrelsen i ärendets nu föreliggande skick icke kunna tillstyrka bifall till motionen, men vill styrelsen även i detta fall hänvisa till Kungl. Maj:ts proposition nr 113.

Statskontoret har med hänsyn till vad lantbruksstyrelsen anført för närvarande icke ansett sig kunna tillstyrka bifall till motionen.

Utskottet.

Utskottet vill erinra, att innevarande riksdag med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 113 medgivit att Kungl. Maj:t må, för beredande av erforderligt rådrom åt intressenterna i ett i trångmål varande torrläggningsföretag, efter prövning av föreliggande omständigheter rörande varje särskilt företag under tiden till och med den 30 juni 1934 medgiva anstånd med erläggande av annuiteter å lån från odlingslånefonden och från statens avdikningslånefond.

Med hänvisning härtill får utskottet hemställa,

att förevarande motion II: 269 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 30 mars 1933.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 51.